

BF-h10/1

Astronomiából kérdések examenre.

BF-H10/1v

June

Egy gömböt látunk napostól csillagostól napon,
Éjélt leletről Ny-ra egy énti mozgással fordulni, minden
csillag egy arany gyűrűt isván.

Mit nevezünk Polusnak? mit Aequatornak?

Ezen látható sphaera küljén minden említett gyűrű,
nek két közepe van a két pólus, s az ezek közt egyen
ezen forgásnak tengelye, mely a ~~föld~~ ^{gömb} közepén megyen
attal. Az ist gömbnek küljén az előbbi forduláshoz al int leg
nagyobb gyűrű (kör) aequator, melyet másképp így határoz
hatni meg: a föld közepéről az ist tengelyre L lapnak
gömbeli vágattya. v: azért Polusnak fő köre.

Eclipticanak mi nevezetlik?

A nap látható útja a gömbön, ugyanaz, azon egy
helyt alva naplemente után herá tovább mind más
más csillagzat láthat a lement nap felett, mind tovább
tovább nap keletre, még egy év múlva megint az előbbi
útra; tehát a nap látható ezen utat egy év alatt N. K.
felé tenni.

A gömbön fentlegy mint a lapban bizonyos geometria
van, a mennyiben csak a gömb és lap az, mely akár mely
pontja körül magába maradván meg fordulhat (prosto Euc.
axi XI:) és itt a lapban egyen helyett fő kör ívei v.
tetnek. fő körnek nevezetlik a gömbön azon kör melynek

sugara a gömbé. Valamely pontnak ~~valamely~~ fő kör
 tőle ~~is~~ társa a gömbön egy más ponttól tőle, az azon
 gömbön azon két pont köti ^{legközelebbi íve, melyen} fő kör íve (a lapban azon
 két pont köti egyen ^{a legközelebbi ív} ~~istén~~ azo ~~lapon~~.) Valamely
 pontnak valamely fő köröli társan ~~istén~~ az azon pont
 roli L füqi fő kör is azon fő körre. Minden két fő kör
 a gömbön két pontban egyenlő réstere kettőzi egymást.
 Minden fő körnek középe a gömbön (melyről a ~~íve~~ be-
 csatott L fő kör is ~~go~~ ^{gömb} ~~íve~~) nevezetű azo polarsín
 meg fordítva, minden pontnak a sphaeráon fő köre van
 mely azon pontból a fő kör középsével egy ívathatós be,
 mint a lapban a centrumból sugarával a kör. - Mely
 perent az aequator az Eclipticat két pontban vágja,
 az egyikben a mi régen ~~or~~ volt a nap tavasszal van,
 a másikkban ~~ífel~~, a mitől is az egész földön a nap is egy
 egyenlő.

az azon pontból
 azon fő kör
 legközelebbi ív, mely

2

Mit neveznek egy csillagnak egy fő körre vont helyét?

mely a csillag
 legközelebbi ív, vagy
 is a'

Mit a pontját azon fő körnek, melyben a polusok
 a csillagion általmenő négy fő kör vágja. -

Mit neveznek Zenitnek?

A hol a függélyi vágja a sphaerát; ~~mely fő kör~~
^{a horizont}
 Mely a Meridianus?

A poluson (az aeq. t. érve) a Zeniten is az sphaera kö-
 zepén általmenő lapnak gömbeli vágatlya; ~~vagy~~ ¹ ~~a~~ ^{íve}

cardo borealis
cardo australis?

Mely a Cardo orientis is occidentis? ~~Mely a horizon?~~

~~A horizon a Zenitnek mint polusnak fő kör. A Cardo~~
~~orientis is occidentis az aequatornak Meridianus~~
~~vágatlya.~~

5. Logarithmici ⁶ mag a Declinatio?

Neg mérék a deli magassága, ha az aequatoron jelyül van,
 azon magasságban az által aequat. le vonatik, ha pedig az
 aequatoron kívül van a magasság vonatik le az altitudaequa-
 tor. az elő esetben $\text{le} \frac{1}{2} \text{H}$ az $\frac{1}{2} \text{H}$ az $\frac{1}{2} \text{H}$; mely is bore,
 alis declinatio, az subbitalis az $\frac{1}{2} \text{H}$ az $\frac{1}{2} \text{H}$ az $\frac{1}{2} \text{H}$ az $\frac{1}{2} \text{H}$
 declinatio.

Spitz mündig, mag a recta Ascensio. Villagnat?

Að Vís deklarerat a Billag deklarerat ið ^{þess} veltorðalíf,
 mið 24 ora tæfni oð gæðust, lúkt að imint ið sagula detri-
 ku: þu þá gæðust tæfni; har onlo lag að þu gæðust a veltorðalíf.

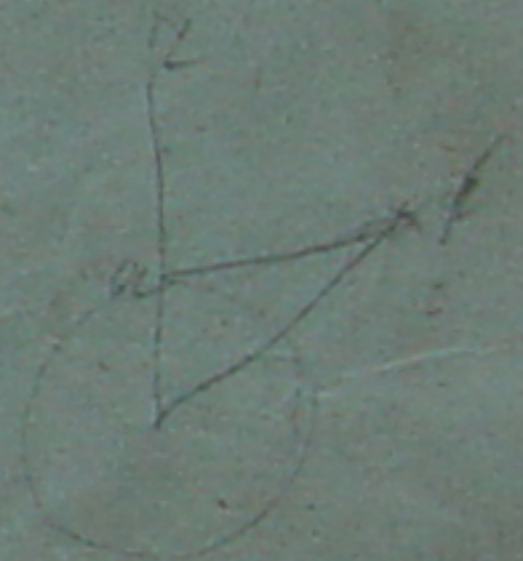
8 Hogy mérvük meg a radius terrae?

Itt ökre egygyeztet pillagást egyike az bol. másikat bol
mely egy fixat az albanii megméri a α pillag szögét, akkor a
mikor a benni pillagastnak β szög pillag lenythetvagyon, de
a fixának γ szögü tája miatt a pillag α szög β szög γ szög
múlt. tehát az α pillag α k. parallela lesz, és így az α nali
M. Encl. uher, tehát az α k. b. i. megméri, abból tudat,
van hang grádus, kijön a radius.

Hogy mérvük meg a parallaxis?

Parallaxisnak nevezzük, azon szög, melyet két pontból az on egy
tárgyhoz, egyen a tárgyhoz. Itt ha az α nem horizontális
módon, parallaxis altitudinisnak, a parallaxis altitudinis, a horizon
talis trigono metrice, könnyen felvethető, a parallaxis altitudinis
mértékét így meg, mint az α szög egygyeztet pillagást az albanii
meg az α szög β szög γ szög α szög β szög γ szög
tudatvan, α a β szög γ szög α szög β szög γ szög
 $\alpha = \beta + \gamma$.

Parallaxis horizontalisbol hogy szög α szög β szög γ szög α szög β szög γ szög?

Az a Radius terrae α nali α szög β szög γ szög α szög β szög γ szög
az α szög β szög γ szög α szög β szög γ szög α szög β szög γ szög
szög α szög β szög γ szög α szög β szög γ szög α szög β szög γ szög
diametere α szög β szög γ szög α szög β szög γ szög α szög β szög γ szög
szög α szög β szög γ szög α szög β szög γ szög α szög β szög γ szög
a nap α szög β szög γ szög α szög β szög γ szög α szög β szög γ szög
diametere 31,
32. Minus.

Joseph
K

tömörellebb a lunna fel fele aranyalbb, le a nap fele testebbé,
 sűrűbbé lehet sűrűbbé. A földnek más lámpája van, Jupiternek
 4, Saturnusnak 2 gyűrűje, s még lámpája is: az asztronómia
 nincs kitalálva róla. Ahol mindig kénytelen voltunk, a ki-
 tal a tülkö felén van, ha ártal nem jó a földet nem láthatja, azom-
 ban tengelye körül 8 nap ^{allaga} fordulva meg a földet csak nem állas-
 tatho, mely neki, mely nőtünk hol világot látna, csak nem 4
 alkora diametere, holdgyanant világot, a Billagor egy 2x nap
 alatt látha meg fordulni! Mikor mondható valamely planeta
 vagy hold oppositoba, mikor conjunctoba lenni? Olvassuk a
 nappal, ha t. i. meg ábra a földön egy fele a nap más fele a planeta
 vagy hold egyik oppositoba lenni mondható ha pedig egy félét
 esnek. Conjunctoba azso planeta oppositoba szem jöhet, de con-
 junctioba kétféle jöhetlen, mikor a nap túl egyik also conjunctiont
 mikor minnek egyik felének mondható. Miert talán a földi pla-
 neta nagyobbak az oppositoban miert az also a conjunctioban
 miert talán az ekkor vípra fele menni? A lassabbnak azobes
 Sigit, a másiknak két sebességéből a vonván arány allanak
 egy pedig maradék sebességgel mennek gondolatban, az apta,
 len az arány meg fejtetés. Miert mondható a luna mondható
 a föld talán lent mikor jön fel s mikor megyen le. De alul kárul
 belül mutatván, mikor nő, belül mintegy azt mondhatjuk
 holott a par. A többi az apta körül meg láthat. A fogyatkozásot mi-
 kor is mutat azek? A hold talássa a fogyatás minden op-
 positoba t. i. m. két többé fogat a föld egyik felénél a nap
 pedig csak annyiban veszt világot a föld a mennyiben nem el-
 kelye

helyre nem látható, de ebben álló hold miatt, mely is a Coniunctio ^{est} illi.
 egy holdhoz van köze.

Judokan a hold oblatumak az Eclipticavali mint egy sgrádus
 köré, s a napnak is holdnak apparen diametere ^{est} valamin a
 föld megelti conus umbrosus ^{est} ott hol a hold helye meggyen ap,
 ponent diametere her. Itt állat fel kamillaknak az egy napot, s
 mitet eclipsium az az: hogy a napotól két fél, netto a társ
 sabbat, sabbat menzsi. Deu lehet ^{meg} eclipsis, esebből. jövök.
 hogy egy hold nap alatt lehet két kis nap fogal korai, két fogat
 korai. Itt egy lehet saronban ugyan aen signum ban, több
 nem lehet ven. Itt val fel es multa ^{est} a clax at ellen, egyben,
 a napotól két Coniunctio vagy oppositio, a díz lehet eclipsis
 sít nem vashatni, meggyen ugyan a hold, s a nap a supra file
 de 19 evallat, fufja el a s jegyet, tehát egy alatt val. Itt
 egy jegyet fel es alatt ~~est~~ ^{est} val alatt fel an szit. Mivel éppen
 in modo vagy on a Coniunctio vagy Oppositio, akkor leg na,
 gyobb az Eclipsis, nagyobb meg a nap fogal korai, mito a
 a hold közelebb a földhez, s aha centricus eclipsis van, s a miora
 mior is, azonnal menven a hold m. belletre s nap Centrumo egy
 helyről a földet egyenben vagy nat. s az apparen diametere
 egyenlő, a mioris azonnal menven a hold m. belletre, s a nap
 obata a napnak meg elagittatik. Van annularis, mito a hold
 di a mioris közelebb, mint a nap, s a föld társ a napotól
 van tolat, cum mora, s alyon hogy a villagok, meg látható
 lak a belát regélat, s a földmire enekel, de es csak néhány
 mintet tartat.

6.) Anagnathus I költő jöttnek maján a földre nézve, és kiműtve,
 yalt a központi mozgás tanjából Newton által felismert
 ták, valamint az is hogy mindmunka épen egy másodperc alatt
 a test mennyit esik, de hogy kiműtött az fel hogy a föld
 hang mára, és a vöröses levest melyen kiműtött, s valyon be felelő
 mottól-e? A többi magis kifizetél, melyet az maján több helyen
 ki fizeset tudaték, magis mirebe azon hogy maján a vöröses
 a függelynek állását mennyire változtatja, mi befolyással van
 (pendulum) arányára, ebből úgy találtatott hogy 10 millió éves időmátránál
 több a föld sokkal kevesebb $\frac{1}{10}$ ednél.

14. Hogy a föld körül mikor alakul oltok?
 Ezen mire a föld áll: mindközelebb a menő fejehez, és
 ha éppen oda lenne a körülbe volna, s az a körülbe volna
 jatta, de mire pedig a föld ^{ind.} magis alabb áll, az meg
 ba érte a alá a körülbe jatta, más ok az hogy a föld
 menőnek a körülbe jatta a telejénél ^{ind.} s az analogia
 hogy más egy testek is kerülnek, és az a körülbe a föld ^{ind.} a föld
 fogasba is mutatja a körülbe.

Jupiter Saturnus Uranus mind arra fele mennek, a 4th
 golyót körül, a nap aquatora mintegy háza körül, a
 Cinnelap is mind egy arányt tart, a Hallex / beu Cometaion
 körül mely 1835te volt, mely is egy évvel ellenben. Ezenkívül
 utja a Süttema Centrummal van egy lapban, de az eclipticán,
 ki ugyan, de valamely is nem azon egy köze van, a hol
 jelző nodus az animumus körül, a hol le de tendensnek, is
 ten nodus a signumot ellene körbe, mindent ellipszist
 is, mely a planetáinak a körök körbe. Az ellipszist nagy
 aszfaligai aprított ~~húzó~~ nevezetű. Summa mikor a
 nap nagy körök fociusol nevezetű van, ma mikor körbe van,
 amik a mély centralis körök lapában, elha sebesebben mennek,
 s onn aprított a jegy is, mindent ellipszist, a nap tengelye az
 ecliptica lapjára 88 gradus Nót Cinnel, jelző sarka a pólus
 árté mikor, a föld tengelye egyenlő van utjában, első helyen
 deq / fel maradván 66 $\frac{1}{2}$ gradust Cinnel az eclipticával,
 az. honnan az irakot soppali hipotézisei. A Jupiter
 tengelye [a járási lapjára, az. honnan ott nap is egyenlő
 Van. sőt a sarka a föld annyi különböz, hogy mikor az aprított
 summában van amigdan intabb tele, s mikor az inában intabb
 nyári van. Az also planeták tengelyei fordulása körül annyi min
 a földé. A felsőbbeké rövidabb pl. Jupiter 9 va alatt fordul,
 meg, az volt a nap köré körbe körbe, s azon túl mind na
 gyobbok pl. a Mercurius 88 nap a Jupiter m.e. 12. Sa
 turnusé 30. Uranusé 84 év, tehát az a ott sűrűség földi ellát,
 husale. A felsőbb planeták mind gyerebbek, az alsóké pedig
 felel.